

Lausunto

27.08.2021

Asia: VN/18706/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseksi ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot asetusluonnoksesta

OSKU katsoo, että ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmään on tehty lukuisia muutoksia viime vuosien aikana, eikä kaikkia edellisiäkään ole ehditty toimeenpanna. Myös monet lainsäädännölliset uudistukset koronakriisin lisäksi ovat tuoneet haasteita ammatillisen koulutuksen arkeen oppilaitoksissa.

Huomiot ehdotetusta opiskelijavuoden määritelmästä

OSKU näkee hyvänä asiana esitysluonnoksen tavoitteen vähentää byrokratiaa. Emme kuitenkaan kannata asetusluonnoksen mukaista opiskelijavuoden määritelmää. Opiskelijavuoden määritelmän tulee kohdella kaikkia ammatillisen koulutuksen järjestäjiä, koulutusaloja, koulutusmuotoja ja opiskelijoita tasavertaisesti. Lomien määrän ei tule vaikuttaa rahoituksen määrään, kun opiskelija on koulutuksen järjestäjän kirjoilla, eivätkä opinnot ole keskeytyneenä. OSKU on huolissaan siitä, että ns. heinäkuumalli kohtelee eriarvoisesti eri toimialoja sekä koko kalenterivuoden toimivia koulutuksia. Osalla aloista, kuten esimerkiksi luonnonvara-, matkailu-, ja ravintola-aloilla heinäkuu on sesonkia, jolloin koulutusta ja näyttöjä järjestetään paljon.

Huomiot tutkintojen, valmentavan koulutuksen ja muun ammatillisen koulutuksen kustannuskertoimista

OSKU kokee ensiarvoisen tärkeänä, ettei rahoituskertoimien muutokset aiheuta kokonaisrahoitukseen laskua tai eriarvoista erilaisia oppilaitoksia keskenään. Elokuussa 2022 käyttöön otettava uusi tutkintokoulutukseen valmistava koulutus (TUVA) nostaa nykyistä VALMA-koulutuksen kerrointa 1,41:stä 1,54:ään. OSKU suhtautuu muutokseen erityisen myönteisesti, ja toivoo vastaavaa nostoa kaikille tutkinnoille ja aloille.

Huomiot majoituksen korotuskertoimista

OSKU kannattaa majoituskertoimien nostamista.

Huomiot tutkintotyyppikertoimista

OSKU suhtautuu myönteisesti ammatti- ja erikoisammattitutkintojen kustannuskertoimien nostoon. Annetun esityksen perusteella kuitenkin ammatti- ja erikoisammattitutkinnoista noin 80 prosentilla kustannusryhmä laskisi. OSKU on hyvin huolissaan yhdenvertaisuudesta erilaisten ammatillisten tutkintojen kesken tulevaisuudessa ja vaatii rahoituspohjan vahvistamista.

Huomiot yrittäjän oppisopimuskoulutuksen työelämäpalautteen keräämisestä ja laskennasta

OSKU kannattaa esitettyjä muutoksia, mutta katsoo että opiskelijoiden aidon osallisuuden toteutuminen sekä opiskelija- ja tutortoiminnan tukemisen taso tulee nähdä myös yhtenä oppilaitoksen ja koulutuksen arviointikriteerinä. Opiskelijoiden osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutumista on jatkossa arvioitava yhtenä oppilaitoksen rahoituksen perusteena.

Muut huomiot

Ammatilliseen koulutukseen kohdistuneet rahoitusleikkaukset (2013-2018) ovat asettaneet haasteita laadukkaalle ja opiskelijälähtöiselle ammatillisen koulutuksen reformin täysmittaiselle toimeenpanolle oppilaitostasolla vuodesta 2018 lähtien. Ammatillisen koulutuksen rahoitus on turvattava ja rahoitustasoa viipymättä korotettava pysyvästi eikä ainoastaan yksittäisten hankkeiden ja määrärahojen kohdistamisen avulla. Tällä hetkellä lisää rahoitusta tarvitaan erityisesti opettajan antaman opetuksen määrän riittävyyden varmistamiseen, henkilökohtaisen osaamisen kehittämisen suunnitelman laadukkaan toteuttamisen vaatiman ohjauksen varmistamiseen, erityisopiskelijoiden riittävän tuen mahdollistamiseen sekä työpaikoilla tapahtuvan oppimisen vaatiman riittävän opiskelijan opettamisen ja ohjauksen turvaamiseen. Ammatillisen koulutuksen järjestäjien saaman perusrahoituksen taso on myös nostettava ja lukuisista erillisistä, oppilaitoksia kuormittavista rahoitushauista on pyrittävä eroon. On tärkeää, että oppilaitokset voivat keskittyä ydintehtäväänsä eli opetukseen jatkuvien rahoitushakemusten tekemisten sijaan.

Pohjanvirta Aino
Suomen Opiskelija-Allianssi -OSKU ry

Holsti Emma
Suomen Opiskelija Allianssi - OSKU ry